

Odgovori predsjednika Upravljačkog odbora CERT-EU-a, CERT-EU-a i ENISA-e na posebno izvješće Europskog revizorskog suda o kibersigurnosti u institucijama, tijelima i agencijama EU-a

1. Sažetak

S obzirom na okruženje kiberprijetnji koje se neprestano mijenja, kibersigurnost od odlučujuće je važnosti za institucije, tijela i agencije EU-a, koje su proteklih godina sve više izložene visokosofisticiranim kibernapadima. U okviru svojih ovlasti ENISA i tim za hitne računalne intervencije europskih institucija, tijela i agencija (CERT-EU) mogu institucijama, tijelima i agencijama EU-a pružiti dragocjenu pomoć u području kibersigurnosti na različitim razinama. Prijedlog uredbe Europske komisije o mjerama za visoku zajedničku razinu kibersigurnosti u institucijama, tijelima i agencijama EU-a glavni je instrument u tom kontekstu, koji ENISA, CERT-EU i predsjednik Upravljačkog odbora CERT-EU-a snažno podupiru.

Stoga ENISA, CERT-EU i predsjednik Upravljačkog odbora CERT-EU-a pozdravljaju posebno izvješće Europskog revizorskog suda o kibersigurnosti u institucijama, tijelima i agencijama EU-a, koje je objavljeno u vrlo prikladnom trenutku kako bi se razmotrila razina pripravnosti institucija, tijela i agencija EU-a u cjelini. U izvješću se jasno ističu središnje uloge koje ENISA i CERT-EU mogu imati u tom području. Opisuju se i potrebe za dodatnim resursima i konkretnim mjerama posebno usmjerenima na postizanje više razine kibersigurnosti u institucijama, tijelima i agencijama EU-a.

ENISA, CERT-EU i predsjednik Upravljačkog odbora CERT-EU-a slažu su s ključnim opažanjima i preporukama iz izvješća, koji su u skladu sa zakonodavnim prijedlozima Europske komisije u područjima kibersigurnosti i informacijske sigurnosti u institucijama, tijelima i agencijama EU-a.

Primjedbama u sljedećem odjeljku nastoje se dati dodatna pojašnjenja u vezi s određenim dijelovima izvješća, a posebno se odnose na aktivnosti koje su ENISA i/ili CERT-EU već poduzeli kao i one koje ENISA i/ili CERT-EU planiraju provesti, i to posebno u području izgradnje kapaciteta u institucijama, tijelima i agencijama EU-a. Kad je riječ o preporukama, ENISA i CERT-EU prihvaćaju 3. preporuku (ojačati usmjerenost tima CERT-EU i ENISA-e na institucije,

tijela i agencije EU-a s nižom razinom zrelosti), koja se posebno odnosi na ta dva subjekta.

2. Glavna opažanja

ENISA i CERT-EU slažu se s glavnim opažanjima koja je iznio Revizorski sud. Shodno tomu, u nastavku se iznose neka dodatna pojašnjenja, posebno u pogledu postojećih aktivnosti koje poduzimaju ENISA i/ili CERT-EU, kao i već utvrđenih planova budućih aktivnosti.

Točka 49.

U pogledu službenog zahtjeva koji je ICTAC uputio predsjedniku Upravljačkog odbora CERT-EU-a za glasačka prava u odboru, željeli bismo pojasniti sljedeće:

S obzirom na znatne troškove koje bi prouzročilo revidiranje sadašnjeg međuinstitucijskog sporazuma i zbog toga što je aktivnostima koje su u tijeku u vezi s „Uredbom o mjerama za visoku zajedničku razinu kibersigurnosti u institucijama, tijelima i agencijama EU-a” već obuhvaćena zastupljenost decentraliziranih agencija, dogovoreno je da se to pitanje formalno i dugoročno riješi tom uredbom. Dotad, kako je potvrdio predsjednik, nastavit će se primjenjivati sadašnje prakse, a predstavnici ICTAC-a i dalje mogu slobodno izražavati svoja stajališta, koja će se uzimati u obzir u najvećoj mogućoj mjeri i potpuno objektivno.

Točka 66.

Krajem 2021. ENISA je donijela akcijski plan za vježbe u području kibersigurnosti, koji izričito obuhvaća institucije, tijela i agencije EU-a. Odgovarajući akcijski plan osposobljavanja za institucije, tijela i agencije EU-a bit će spreman u prvom tromjesečju 2022.

Okvir 3.

Iako se to ne spominje izričito u okviru operativnih ostvarenja, ENISA pruža operativnu potporu raznim institucijama, tijelima i agencijama EU-a i surađuje s njima na temelju njihovih zahtjeva. Na primjer, 2018. u okviru cilja 2.2. Potpora provedbi politika Europske unije:

- Europska središnja banka zatražila je potporu u razvoju okvira za testiranje crvenog tima Eurosustava.
- Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa zatražila je potporu pri razradi

ciljeva Europskog centra za kibersigurnost u zrakoplovstvu, pri podizanju svijesti o kibersigurnosti i provedbi Direktive NIS u tom sektoru.

- Agencija Europske unije za željeznice zatražila je potporu u provedbi Direktive NIS u sektoru željezničkog prometa, osobito potporu pri razvoju sektorskog centra za razmjenu i analizu informacija (ISAC) za upravitelje infrastrukture i željezničke prijevoznike, kao i pri izgradnji kapaciteta (organiziranju osposobljavanja i podizanja svijesti).
- ENISA je pružila potporu Agenciji Europske unije za operativno upravljanje opsežnim IT sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) u njezinim naporima da podigne razinu stručnosti u područjima kibersigurnosti i osiguranja kontinuiteta poslovanja. Konkretno, ENISA je pružila svoja stručna znanja u organiziranju vježbi i razradi scenarija te je agenciji eu-LISA ponudila potpuno razvijenu platformu ENISA-CEP za vježbe u području kibersigurnosti kako bi se organizirala vježba za pripravnost jednog od najvažnijih informacijskih sustava Europske unije.

Osim toga, ENISA od 2019. aktivno surađuje s institucijama, tijelima i agencijama EU-a (kao što su ERA, EMSA, EASA, ACER) na unapređenju znanja specifičnih za pojedini sektor i aktivnostima podizanja svijesti o kibersigurnosti, kao i s time povezanim sektorskim inicijativama u području kibersigurnosti s ciljem bolje provedbe Direktive NIS.

Točka 71.

Tijekom 2021. ENISA je razradila specijalizirani program osposobljavanja pod nazivom „Program podizanja svijesti i primjene simulacijskih vježbi“, koji je posebno namijenjen institucijama, tijelima i agencijama EU-a, a čija će primjena početi 2022. U okviru strukturirane suradnje, ENISA i CERT-EU organizirat će tijekom 2022. i zajednička osposobljavanja za institucije, tijela i agencije EU-a.

Točka 72.

Treba naglasiti da vježbe u području kibersigurnosti koje organizira ENISA imaju široko područje primjene i veliku publiku, uključujući i institucije, tijela i agencije EU-a. Taj pristup odgovara i potrebama institucija, tijela i agencija EU-a jer one mogu ostvariti velike koristi od takvih vježbi s predstavnicima država članica. Valja napomenuti da ENISA od 2016. uključuje

tehničko osoblje institucija, tijela i agencija EU-a kao sudionike u vježbama „Cyber Europe”, uz smjernice CERT-EU-a, koji je zadužen za planiranje ove zajednice korisnika. Kao nastavak tih aktivnosti, ENISA u svojoj strategiji vježbi za 2022. u okviru aktivnosti izgradnje kapaciteta planira promicati novi proizvod za vježbu koji će se pružati uz potporu tima CERT-EU-a i kojim će se institucijama, tijelima i agencijama EU-a omogućiti osposobljavanje za postupak samoprocjene.

3. Zaključci i preporuke

ENISA i CERT-EU prihvaćaju 3. preporuku (ojačati usmjerenost tima CERT-EU i ENISA-e na institucije, tijela i agencije EU-a s nižom razinom zrelosti), koja se posebno odnosi na ta dva subjekta.